

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

24 Μαΐου 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β073

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ: 90΄ λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄**(20 μονάδες)**

A1. Καθένα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε στο τετράδιο εξέτασής σας τους αριθμούς της **στήλης Α** και δίπλα από τον κάθε αριθμό το γράμμα της **στήλης Β** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Ιμμάνουελ Καντ	α. «Θεωρία της διάψευσης»
2. Καρλ Πόπερ	β. «Εσωτερική αίσθηση»
3. Ντέιβιντ Χιουμ	γ. «Αμφισβήτησε την ύπαρξη τόσο της πνευματικής όσο και της υλικής υπόστασης»
4. Ρενέ Ντεκάρτ	δ. «Κατηγορίες της νόησης»
5. Τζον Λοκ	ε. «Πρώτος μεγάλος ορθολογιστής των νεότερων χρόνων»

(5 X 2 = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο εξέτασής σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**».

α. Ο Ρενέ Ντεκάρτ αναφέρεται συχνά ως εκείνος που συνέλαβε την πιο ακραία μορφή σκεπτικισμού.

β. Σύμφωνα με τον Μπέρκλεϋ, οι ιδέες του ανθρώπινου νου δεν ταυτίζονται με την πραγματικότητα.

γ. Οι πρώτοι φιλόσοφοι που εξέφρασαν με συστηματικό τρόπο τον σκεπτικισμό τους, την αμφιβολία τους για τη δυνατότητα της γνώσης, προέρχονται από τους κύκλους της Ακαδημίας του Λοκ.

δ. Η Φιλοσοφία ήταν αυτή που πρώτη ασχολήθηκε με το πρόβλημα της έγκυρης γνώσης, δηλαδή με το πρόβλημα της Επιστήμης.

ε. Ο Καρλ Πόπερ αξιοποίησε στη φιλοσοφική του θεωρία για την Επιστήμη μία θεμελιώδη ασυμμετρία μεταξύ επαλήθευσης και διάψευσης: ενώ για να επαληθευτεί μια υπόθεση,

λογικά χρειαζόμαστε άπειρα θετικά πειράματα ή παρατηρήσεις, αντίθετα, για να διαψευστεί αυτή η υπόθεση, ένα μόνο αρνητικό πείραμα ή παρατήρηση είναι αρκετό.

(5 X 2 = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β´

(40 μονάδες)

Να δώσετε σύντομες απαντήσεις (έκταση: 70-110 λέξεις)

B1. Ποια είναι η θέση του Τζον Λοκ για την πηγή της γνώσης; Εξηγήστε.

B2. Τι υποστηρίζει ο σκεπτικισμός; Εξηγήστε.

B3. Ποια είναι η συνθετική προσέγγιση του Καντ για την πηγή της γνώσης; Εξηγήστε.

B4. Ποια είναι η βασική θέση των ορθολογιστών φιλοσόφων για την πηγή της γνώσης; Να αναφέρετε ένα (1) παράδειγμα φιλόσοφου-ορθολογιστή.

(4 X 10 = 40 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ´

(40 μονάδες)

Να δώσετε διευρυμένες απαντήσεις (έκταση: 250-300 λέξεις)

Γ1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Ένας τρόπος για να εισέλθει κανείς στη φιλοσοφία του Πλάτωνα είναι να εμβαθύνει σε μια αναλογία που χρησιμοποιεί ο φιλόσοφος για να περιγράψει πώς έχουν τα πράγματα για τα ανθρώπινα όντα όσον αφορά την κατανόηση του κόσμου και της ζωής. Πρόκειται για τον Μύθο του Σπηλαίου, από το έβδομο βιβλίο της Πολιτείας».

A.C. Grayling, *Η Ιστορία της Φιλοσοφίας*, Αθήνα, εκδ. Πατάκη 2021, σ.97.

Ερώτημα: (α) Δώστε μία σύντομη περιγραφή του *Μύθου του Σπηλαίου*. (β) Να αναφερθείτε σε δύο συμβολισμούς που προβάλλονται μέσα από τον εν λόγω Μύθο. (γ) Θεωρείτε ότι το μήνυμα του *Μύθου του Σπηλαίου* είναι διαχρονικό; Εξηγήστε.

Γ2. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Οι απόψεις του Ντεκάρτ διαμόρφωσαν σε μεγάλο βαθμό τη μετέπειτα φιλοσοφία. Η απετηρία του όσον αφορά τη θεωρία της γνώσης – ότι ξεκινούμε από τα ιδιωτικά δεδομένα

της συνείδησης και, για να φτάσουμε σε έναν εξωτερικό κόσμο, απαλλαγμένοι από ψευδαισθήσεις εξαιτίας αντιληπτικών ή λογικών σφαλμάτων, πρέπει να έχουμε μια εγγύηση βεβαιότητας – ήταν αποδεκτή από τη δυτική φιλοσοφία συνολικά έως τον εικοστό αιώνα [...]».

A.C. Grayling, *Η Ιστορία της Φιλοσοφίας*, Αθήνα, εκδ. Πατάκη 2021, σ. 247.

Ερώτημα: (α) Ποιες είναι οι βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Ντεκάρτ για την πηγή και τη δυνατότητα θεμελίωσης της γνώσης; Εξηγήστε. (β) Συμφωνείτε με τη συγκεκριμένη Θεωρία; Εξηγήστε.

(2 X 20 = 40 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ